

Wordingsgeschiedenis van de Hadithwetenschappen - deel 1

Sommige geleerden hebben heel mooi gesteld: “De Koran is beschermd door Allah ﷻ en de hadith is beschermd door de hadithgeleerden.” Als we de wordingsgeschiedenis van de hadithwetenschappen bestuderen, zien we inderdaad dat het profetische erfgoed op een zeer accurate en zorgvuldige manier is beschermd en zowel mondeling als schriftelijk is overgeleverd. Het vermogen en inzet die hier zijn getoond door de hadithgeleerden zijn echt niet te beschrijven met een aantal artikelen. Het is een waanzinnige inspanning en discipline zonder precedent. Daarom geven de latere islamgeleerden met trots aan dat de hadithwetenschappen zeer uniek zijn en alleen voorkomen in de Mohammedaanse natie. De mensheid kent hier geen gelijkenis van. Dit is inderdaad iets waar de moslim erg trots op mag zijn. Alle profetische overleveringen zijn nauwkeurig geregistreerd en uiteengezet in de lessen en boeken van de haviken van deze wetenschappen. Hierbij hebben de overleveraars zelfs rekening gehouden met de klinkers en woordkeuzes zoals ze die hebben gehoord van de overleveraar ervoor. Op deze manier is het profetische erfgoed gewaarborgd tot de dag van vandaag gekomen. Dit is de accuratesse en zorgvuldigheid van de moslims met betrekking tot de hadith, laat staan hoe strikt en zorgvuldig de moslims waren met hun Boek, de Koran.

Allah ﷻ heeft de Koran als leiding voor de mensheid geopenbaard. Vervolgens heeft Hij ﷻ de geliefde profeet Mohammed ﷺ de Sunna gegeven welke een uitleg is van de Koran. Allah ﷻ openbaart hierover wat neerkomt op: “En Wij hebben ook aan jou een herinnering en een advies (de Koran) neergezonden, opdat jij aan de mensen duidelijk maakt wat aan hen neergezonden is. En hopelijk zullen zij nadenken.” Allah ﷻ openbaart ook wat neerkomt op: “En Wij hebben aan jou slechts het Boek gestuurd opdat je hen die zaken kan uitleggen waarover zij van mening verschillen, en als een Leiding en Genade voor een volk dat gelooft.” Uit dit soort verzen blijkt dat de taak van de geliefde profeet ﷺ onder meer het uitleggen en verduidelijken van de Koran is. We kunnen hier zelfs een stap verder gaan door te zeggen dat het voor een belangrijk gedeelte onmogelijk wordt om de Koran te begrijpen zonder de profetische praktijken en uitspraken. Khatib al-Baghdadi overlevert dat ‘Imran ibn Hasin samen met zijn metgezellen aan het zitten was in een bijeenkomst en een man zei: “Vertel ons alleen uit de Koran.” Hierop zei ‘Imran: “Als je de Koran zou lezen, zou je dan

daar treffen dat het middaggebed vier, namiddaggebed vier, avondgebed drie is en dat je de extra Koranverzen alleen in de eerste twee eenheden leest? Als je de Koran zou lezen, zou je dan daar vinden dat één tawaf zeven rondjes om de Ka'ba is en dat je heen en weer moet lopen tussen de twee heuvels Safa en Marwa?" Daarna zei 'Imran: "O mensen, neem van ons de hadith, want als jullie dit niet doen, zullen jullie dwalen." Dit is inderdaad een waterdichte weerlegging. Als we de hadith en Sunna buiten beschouwing laten, raakt de helft van de religie verloren. Je weet niet wanneer en hoeveel zakat (armenbelasting) je moet geven. Je weet niet hoe je de rituelen moet uitvoeren, zoals het gebed en de bedevaart. Je zou niet eens bepaalde verboden kennen, zoals het dragen van goud en zijde voor de mannen, het eten van het vlees van een ezel en dergelijke verboden die uitgebreid worden uitgelegd in de juridische werken van de rechtsgeleerden.

Er zijn bovendien vele Koranverzen die erop duiden dat we conform de hadith en de Sunna moeten handelen. Allah ﷻ openbaart bijvoorbeeld wat neerkomt op: "En gehoorzaam Allah en Zijn boodschapper en wees op je hoede en vrees Allah. Als jullie je dan afkeren, weet dan dat op Onze boodschapper slechts het duidelijk verkondigen rust." Allah ﷻ openbaart in een ander vers dat neerkomt op: "Het past een gelovige man of een gelovige vrouw niet, wanneer Allah en Zijn boodschapper over een bepaalde zaak een besluit hebben genomen, dat zij dit in twijfel trekken. En iedereen die Allah en Zijn boodschapper ongehoorzaam is, verkeert zeker in een duidelijke dwaling."

Het is met massatransmissie tot ons gekomen dat de geliefde profeet ﷺ ons heeft opgedragen om hem te volgen in al zijn handelingen, klein of groot. De geliefde profeet ﷺ heeft gezegd: "Volg mijn Sunna en de Sunna van de recht geleide kaliefen na mij. Bijt eraan vast met je kiezen."¹ De geliefde profeet ﷺ heeft ook gezegd: "Waarlijk, het beste bericht is het Boek van Allah en de beste leiding is de leiding van Mohammed. Het meest kwade der dingen is de innovaties en elke innovatie is een dwaling." De geliefde profeet ﷺ heeft ook gezegd: "Voor degene die zich houdt aan mijn Sunna in chaotische tijden is er de beloning van honderd martelaren."

---

¹ Dit is een figuurlijk taalgebruik. Dus klamp je er zo krachtig mogelijk aan vast. De kiezen zijn hier genoemd, omdat daar één van de sterkste spieren van het lichaam zitten.

De metgezellen en hun leerlingen kenden deze voornoemde verzen en hadith heel goed. Daarom besteedden zij een buitengewone aandacht aan de verzameling en vastlegging van de profetische uitspreken. De metgezellen hebben zelfs de kleinste details over de profeet ﷺ overgeleverd. Ze hebben ons zelfs doorverteld hoe de geliefde profeet ﷺ sliep, at, liep en eruit zag.² In elke eeuw van de islamitische geschiedenis zijn er grote groepen geleerden geweest die lange reizen hadden afgelegd om het erfgoed van de profeet ﷺ te leren. Deze gewoonte was er al in de tijd van de metgezellen.³ Ze regelden hun wereldse zaken, maar verzaakten niet hun hiernamaals. Een mooi voorbeeld hiervan is wat ‘Omar ibn al-Khattab heeft verteld: “Ik en mijn buurman gingen om en om de openbaringen van de geliefde profeet ﷺ leren. Hij ging een dag en ik ging een dag. Als er een Koranvers was neergedaald, bracht ik de boodschap van die dag naar hem. Als het zijn beurt was, deed hij hetzelfde.”

Wanneer de islam werd verspreid en grote hoeveelheden mensen moslim werd, waren ze dorstig aan de islamitische kennis en de profetische overleveringen. De metgezellen verspreidden zich onder leiding van de islamitische leiders over de islamitische wereld om de mensen de Koran en de hadith te onderwijzen. Zij hebben hun uiterste best gedaan om het profetisch erfgoed aan de nieuwe generaties te leren. De islamitische leiders zoals ‘Omar ibn al-Khattab hadden prominente metgezellen met veel kennis en wijsheid gezonden naar andere islamitische gebieden.

Op deze manier zijn de hadithwetenschappen geleidelijk tot stand gekomen. Vervolgens hebben de metgezellen principes geformuleerd waarmee de zwakke overlevertaars van de betrouwbare overlevertaars onderscheid konden worden. Dit systeem werd vervolgens enorm uitgebreid en op een strikte manier geïnstitutionaliseerd.⁴

De terminologische betekenis van hadith is wat toegeschreven wordt aan de profeet ﷺ of een metgezel of een leerling van een metgezel aan handeling, stilzwijgen, fysiek kenmerk of karaktereigenschap. Wat betreft Sunna, dit is wat toegeschreven wordt aan de profeet ﷺ aan

---

² Wij weten zelfs aan de hand van de overleveringen hoeveel witte haren onze geliefde profeet had op zijn baard vlak voor zijn dood.

³ Er waren metgezellen die voor de bekrachtiging van één hadith bijvoorbeeld van Medina naar Damascus gingen. Dit is een zeer lange afstand en vooral in de omstandigheden van die tijd.

⁴ Zie voor uitgebreidere informatie ons artikel “De profetische traditie en de uitdagingen” op onze website.

uitspraak, handeling en stilzwijgen. De begrippen hadith, khabar en athar hebben volgens de meeste geleerden van deze wetenschap dezelfde betekenis.

De hadithwetenschappen kennen twee hoofddisciplines.:

- ❖ al-riwaya
- ❖ al-diraya

De eerste discipline houdt zich bezig met de uitspraken, handelingen, stilzwijgen, fysieke kenmerken en karaktereigenschappen van de profeet ﷺ, de metgezellen en hun leerlingen. Tevens houdt deze afdeling zich bezig met het overleveren en toelichten van deze zaken.

De tweede discipline van deze wetenschap wordt ook wel *mustalah al-hadith* of *usul al-hadith* genoemd. Deze afdeling houdt zich bezig met principes waarmee de status en authenticiteit van de overleveraarsketen en de tekst van de hadith geweten kunnen worden. De doelen van deze discipline kunnen als volgt opgesomd worden:

1. De bescherming en registratie van de profetische overleveringen. Hiermede worden deze overleveringen ook beschermd tegen verbastering en verdraaiing.
2. Jezelf behoeden tegen de goddelijke toorn om valselijk dingen toe te schrijven aan de geliefde profeet Mohammed ﷺ, want het is met massatransmissie tot ons gekomen dat de profeet ﷺ heeft gezegd: “Wie namens mij een leugen verzint, laat hem zijn plaats reserveren in het vuur.” Daarom is het erg belangrijk om te onderzoeken of een bepaald bericht echt afkomstig is van de profeet ﷺ of niet. Dit kan door middel van deze wetenschapsdiscipline.
3. Met deze kan men onderscheid maken tussen de waarheid en valsheid. Hiermee kan men mythes, fabels en overdreven verhalen herkennen.

Vanaf deel 2 van deze serie gaan we met de toestemming van Allah ﷻ in vogelvlucht een blik werpen op de wordingsgeschiedenis van de hadithwetenschappen in zeven fasen. Dit zal gebaseerd zijn op het gezaghebbende werk *Manhaj al-Naqd* van shaykh Nuruddin 'Itr, moge Allah ﷻ hem genadig zijn.

Wordt vervolgd...